

Projekt: *Modelowe kształcenie przyszłych nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej*

Semestr letni, rok akademicki 2019/2020

- Przedmiot: Rozwijanie zasobów transferowalnych
- Warsztaty rozwijające umiejętności komunikacyjne – Grupa P-3 /Grupa P-4 /Grupa P-5
- Prowadząca: dr hab. Joanna Sosnowska, prof. UŁ

Przebieg zajęć w dniu 23.03.2020 – część I

1. Tematyka warsztatów – **Wprowadzenie do komunikacji społecznej**

- ✓ Praca w 3-osobowych grupach: próba zdefiniowania pojęcia *komunikacja i komunikacja społeczna* (metoda: dyskusja „słoneczko”)
- ✓ Wprowadzenie w tematykę zajęć

Proces komunikacji społecznej zachodzi na kilku poziomach

JA ↔ RODZINA / GRUPA / SPOŁECZNOŚĆ / INSTYTUCJA / ŚRODOWISKO / KULTURA /
SPOŁECZEŃSTWO / NARÓD

Rodzaje komunikacji społecznej:

- K. intrapersonalna (dialog wewnętrzny)
- **K. interpersonalna** („twarzą w twarz”)
- K. w małych grupach
- Wystąpienia publiczne (wykład, spotkanie, prezentacja w miejscach publicznych)
- K. w organizacji (w instytucji/placówce szkolnej)
- K. masowa (mass media)
- K. międzykulturowa

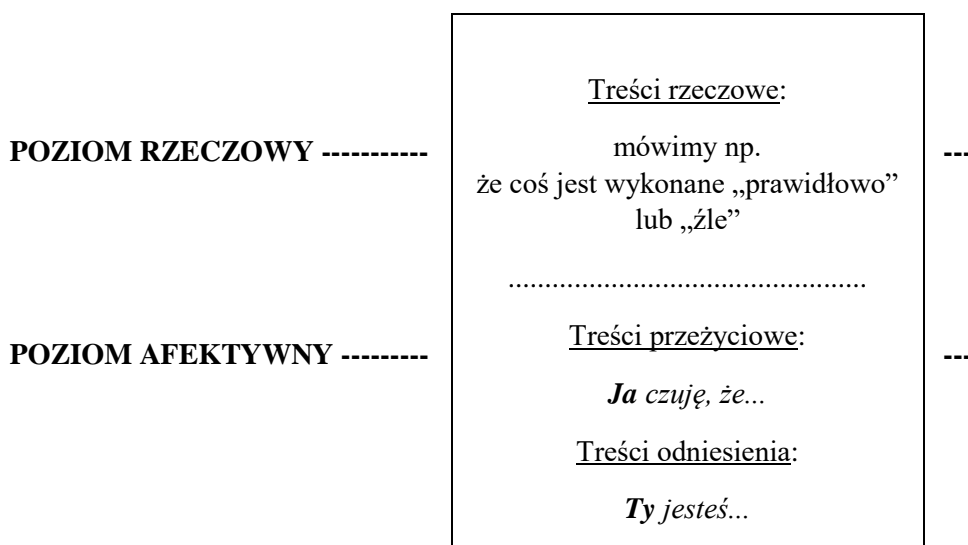
Siedem aksjomatów każdego aktu komunikacji interpersonalnej – załącznik nr 1 (materiały dla Studentów)

2. **Praca w małych grupach** – próba odpowiedzi na pytanie – „Co nam przeszkadza w komunikacji?”
(wizualizacja odpowiedzi)

3. Model „góry lodowej” poziomów komunikacji

Komunikację między ludźmi, a więc także w klasie szkolnej można przedstawić jako górę z lodu (załącznik 1), której mały fragment wystaje nad powierzchnię, a duża część jest pozornie schowana pod powierzchnią wody.

Treści rzeczowe, o których wydaje się, że można powiedzieć, że są „prawidłowe i nieprawidłowe” – są zazwyczaj komunikowane łatwo i w pierwszej kolejności.

Treści przeżyciowe typu: *Ja czuję...; Ja potrzebuję...; Chciałbym, aby...; Obawiam się...* oraz treści odniesienia typu: *Myszę o tobie, że ty...; Potrzebuję od ciebie...; Cenię w tobie...; Obawiam się z twojej strony...*, są dalece **trudniejsze** do komunikowania i chętniej zastępowane przez treści rzeczowe. Może to prowadzić do niejasności w komunikacji albo unikania kontaktu z drugą osobą.

Istnieje, więc potrzeba określenia **reguł porozumiewania się**. Aby treści przeżyciowe i treści dotyczące wzajemnych stosunków mogły być przekazywane bardziej bezpośrednio i otwarcie, wymagana jest atmosfera wzajemnego szacunku oraz metoda komunikacji właściwej.

Komunikacja właściwa to komunikaty typu „JA”, a więc: *Czuję i chciałbym (chciałabym), abys ...; Jest mi przykro, że ty...; Cieszę się, kiedy ty...* Osoby tak komunikujące się z innymi doświadczają, że „stoją na własnych nogach”, mają możliwość wyboru, odbierają siebie na swój niepowtarzalny sposób, wierzą, że wszyscy ludzie mogą dojrzewać, dorastać. Ich ciało, zmysły, myśli i uczucia są ze sobą w zgodzie i są ujawniane. Wzajemne relacje są wtedy otwarte, wolne, uczciwe.

5. Ćwiczenie indywidualne: próba rozpoznania komunikatu „ja” czy „ty”/??

1. Wypowiedź:

- Znowu spóźniłeś się na lekcję, i ja, jak zwykle, muszę przerwać tok rozumowania.
- Denerwuję się, gdy przychodzisz spóźniony, ponieważ muszę przerwać tok rozumowania.

2. Wypowiedź:

- a) Nie nauczyłaś się na dzisiaj, jest mi przykro, ponieważ nie mogę ocenić cię pozytywnie.
- b) Ty się nie uczysz dziecko. Jedyńka.

3. Wypowiedź:

- a) Powinna pani zwracać większą uwagę na to, co pani syn robi po lekcjach.
- b) Martwi mnie ostatnio zachowanie pani syna, dlatego proszę zwrócić na niego baczniejszą uwagę.

4. Wypowiedź:

- a) Jest mi przykro, że muszę zmartwić twoich rodziców twoimi słabymi ocenami.
- b) Twoi rodzice będą bardzo niezadowoleni z twoich ocen.

Własne przykłady komunikatu typu „ja” oraz „ty”

- a)
- b)

4. Praca w 3-4 osobowych grupach:

- a) opracowanie przykładów kilku zabaw/ćwiczeń dla dzieci/uczniów, rozwijających ich kompetencje komunikacyjne